

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150— L., félévre 85— L.,
 Egyes szám ára 4— L.
 Külföldre egész évre 250—

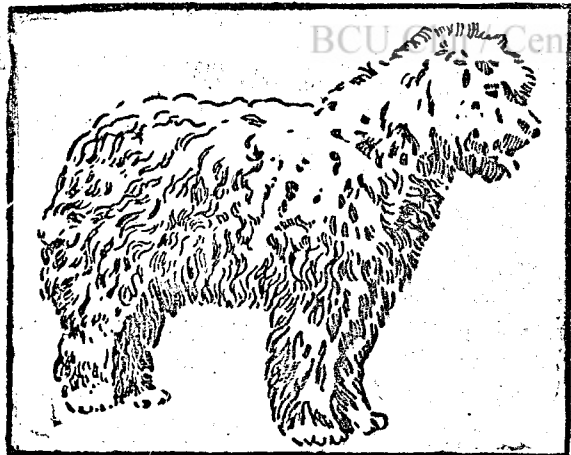
FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

A magyar kutya világhire.

Az első háziállat a *kutya* volt. Sok évezreddel ezelőtt, mikor a rég letűnt korban az ember még félvad állapotban barangolt a nagy pusztaságokon és őserdőkben, a kutya mint az ember tűzhelyének őrzője, vadászatán hűséges kísérője, pótolhatatlan szerepet töltött be.

Hogyan szelidítette meg az ősember a kutyát? — nem tudjuk. Valószínűleg nem is kellett a kutyát szelidíteni, magától szelidült meg.

Komondor kutya.

A kóborló emberhordákat nyomon követő vadkutyák megszokták az ember közelségét. Az eldobott esontokon rágódtak, az elhagyott tűzhely sósizü hamuját nyaldosták, később a tűz közelébe merészkedtek és a téli zimankóban melengették elcsigázott testüket. Lassan-lassan megszokás útján a vadkutyából háziállat lett.

A történelem folyamán a *kutya* mind jobban egybekapcsolódott az ember életével. Már a legrégebbi időkben nélkülözhetetlen volt a kutya, *nyájak őrzésénél, vadászatnál, sőt a hadviselésben is* számtalanszor látjuk szerepelni a *hadikutyákat*.

Őseink, mikor ezer esztendővel ezelőtt erre a földre érkeztek, vitéz harcosok, pásztor és vadász nép voltak. A kutyának nélkülözhetetlen szerep jutott az ősmagyarok életében. Szerette és szereti is a magyar ember a kutyát! Egyetlen művelt népnél sem maradtak meg az ősi kutyafajták, olyan érintetlen tisztaságban, mint a magyar népnél.

A *kuvasz* és *komondor* kutyafajták honfoglaló őseinkkel jöttek be Ázsiából Európába.

Kuvasz kutya.

A *kuvasz* ma főképpen Erdélyben és a Felvidéken van elterjedve. A kuvaszhoz hasonló *komondor* pedig, a másik világhírű magyar pásztor-kutya, inkább az Alföldön ismeretes.

Meg kell említenünk a *kuvasz* és *komondor* mellett a *kistestű, magyar pásztor-kutyát*, a *pulit* és a *pumit*. A *pulit* és a *pumit* akkor kezdték a *kuvasz* és *komondor* helyett nyájörzésre használni, mikor a művelődés terjedésével a ragadozó vadak, *farkas, medve, hiúz* megritkultak. Ekkor kezdett a pásztor-kutya a nyáj mellett az eddigi védőszerep helyett rendtartó és vészjelző szerepet betölteni.

A *kuvasz* és a *komondor* a legősibb és legnemesebb kutyafajták egyikének, a *tibeti-szeledek* leszármazottjai. Sehol a világon olyan tiszta vérben nem élnek kuvasz és komondorkutyák, mint Magyarországon és Erdélyben.

Ennek tulajdonítható, hogy a magyar *kuvasz- és komondor-kutyák* most nagy megbecsülésre jutottak. Németországban *magyar pásztorkutyatenyésztő egyesületek működnek* és a jegesmedvéhez hasonló, fehér színű magyar pásztorkutyák minden külföldi kiállításon óriási sikereket aratnak.

Ismernék meg kissé közelebről a *kuvaszt* és *komondort*.

A *kuvasz* nagy termetű, hosszúsőrű kutya. Legtisztább és legnemesebb a *fehér színű kuvasz*. A „*kuvasz*“ szó rokon a török „*kuvasz*“ szóval. Jelentése: „*Felfegyverzett biztonsági őr*“. A *kuvasz* tekintete hűséges, bátor és erős, szemtől-szemben támad, ok nélkül nem ugat, gazdájához halálíg ragaszkodik. Tanulékonyságban megközelíti a legeszebb kutyafajtákat is, ujabban rendőrkutya szolgálataira oktadják.

A *komondor* lomposabb szőrzetű, mint a *kuvasz*, megjelenése tiszteletet parancsoló. Veszély esetén ugat. Csak gazdájához bizalmas. A pusztaságokon élő komondorok testalkata az agárszerűség felé hajlik és járásuk

könnyed. Az alföldi Kunságban azt is ják a peckesen járó emberre: „*Úgy jár a kunok ebe a homokon*“.

A *puli* és a *pumi* a spanyol birkóhozánk került spanyol *uszkárnak* a leszármazottjai, valószínű, hogy több-kevesebb *kuvasz* vagy *komondor* vér is van ezekben a fajtákban. Mai formájuk tehát több fajta vérkeveredésének az eredménye. Nyos, hogy a kutyák között a legokosabbakat a *pulik* és *pumik* között találjuk.

A *kuvaszt* és a *komondort*, mint emiatt, a külföld kutyatenyésztői ujabban felkarolták. Ismét egy példa arra, mi magyarok nem tudjuk, hogy milyen cseink vannak?

A kutyák jelentősége csak ilyenkor a nyáj és a csorda legelőre kerül. Kor a pásztor a kutyára is gondol. Külön a havasra induló pásztornak van szőke és bátor *kuvaszra*, mert annak sok farkassal és a medvével is szembe kell lania.

Az elmondottak után hisszük, hogy után mindenki más szemmel fogja nézni jobban, leghűségesebb barátainkat, a kutyát és méltó helyet biztosít azoknak a többi nos háziállat mellett.

Magyar munka, — magyar jövődö!

Most, a változott viszonyok közt mind szükségesebbnek tünik fel a mi népi iparunknak minél hathatóbb felelevenítése, mert az általános gazdasági pangás közepette, erdélyi magyar népünknek egy jövedelmező mellékkeresetre égetően szükségé volna.

Aki azonban helyesen akar eljárni, annak okvetlen némi szakismerettel kell bírnia.

Erdély minden népének, magyarnak, románnak, szásznak, megvolt és megvan a maga jellegzetes népi ipara. Csak az igazi szakértő képes meghatározni, hogy egy varrotason vagy himzésen van-e idegen hatás, vagy az teljesen az illető nép művészetének a kincse.

Van olyan minta, amelyre három nép tart igényt, és mindegyik azt tartja, hogy

a másik tőle tanulta. A tanulság pedig, hogy Erdély olyan földrajzi egység, azben minden ittlakó nép átalakul és valamelyes egységes, erdélyi jelleget kap.

Vannak azonban határozott nemzeti sok, jellegek is, és ezekre kell a főszálynézni.

Nagy hiba volna tehát a Székelyi a kalotaszegi varrást erőltetni, hanem a jellegzetesen székely mintákat kell megtanítani a népnek. (Szól ez olyan helyekre, ahol a nép már egészen elhagyta a ipari himzést.) Épp így Kalotaszegen a néphimzést mindenki tudja és azt van nagy hiba, ha más vidék mintáit varr vagy éppen divatlapokból vett mintákat varrunk!

A népipar csak addig értékes, amíg él, és csak akkor művészi, ha annak a lelkéből nőtt, amely azt évszázadok óta folyamán lassan kialakította. Mihelyt a ipar elkezdi az idegen mintákkal kísérő elveszti legfőbb művészi tartalmát és lyed a mindennapiságba.

Mit kell tenni a konverziós törvény életbeléptetése után

Lapunk előző számában ismertettük, hogy milyen kedvezményeket nyújt az új konverziós törvény a kis-, közép-, és nagy-birtokosoknak. Közöltük azt, hogy a törvény lényegileg *fizetési haladékokat* (moratoriumot) biztosít a gazdáknak, alacsony kamatozás mellett. A kis- és közép-birtokosok ötévi fizetési haladékokat kapnak és ezalatt az idő alatt 1 százalékos kamatot fizetnek. A száz holdon feletti birtokosok két évi fizetési haladékokat kapnak és évi 3 százalékos kamatot fizetnek. Közöltük azt is, hogy amennyiben a hitelező elengedi a tartozás bizonyos részét, a fizetési haladékok kedvezménye elesik.

Ez alkalommal ismertetjük a törvénynek a városi adósokra és más ingatlan tulajdonosokra vonatkozó részét és közöljük, hogy mit kell tennie a kisgazdának, hogy elnyerhesse a kedvezményeket?

A városi adósok kedvezményei.

A városi adósok közül tulajdonképpen csak azok részesülnek moratóriumban, akiknek háza törvényhatóságokban legfeljebb 80 ezer lej, más városokban legfeljebb 40 ezer lej bérérték után van megadózva s akik 1919 január 1 után vásárolták vagy építették házukat és egész idő alatt maguk laktak benne. Ezeknek 1933. november 1-től kezdődő tíz egyenlő fél-évi részletben kell kifizetniük 5 év alatt tartozásukat, a Banca Natională kamatlábán számított kamattal.

Míg a mezőgazdasági adósoknak semmiféle lépést sem kell tenniük, hogy a moratóriumot élvezhessék, addig a városi adósoknak kötelező ajánlatot kell tenniük az ötéves részletfizetésre hitelezőiknek.

A többi ingatlantulajdonosok mit tegyenek?

Azok a mezőgazdák, akik nem esnek bele a törvény által részletesen körülírt osztályok egyikébe sem, valamint az összes többi városi ingatlan-tulajdonosok, egyelőre hat hónapi moratóriumot kapnak s ennek lejártá után sem hajthatók végre, ha felajánlják, hogy — a mezőgazdák 5 év alatt s a városiak 3 év alatt — kifizetik tartozásaikat egyenlő évi részletekben minden év december 1-én, a Banca Natională kamatlábán felül 2 százalékos kamattal.

Ezen ajánlat időpontjára is a fentiek általánosak.

Ezek után kérdés, hogy mit kell tennie az adósoknak az új konverziós törvény rendelkezései következtében? Erre vonatkozólag

közöljük dr. Gyárfás Elemér, magyar paraszati szenátornak következő tanácsait.

A moratórium (fizetési haladék) alatt a mezőgazdasági adósoknak mindössze arra kell ügyelniük, hogy 1933 április 1-ével történő tartozásuk 1 százalékos kamattal 1933 december 1-én s azután is minden év hasonló időszékában pontosan kifizessék, mert különben elveszítene minden kedvezményt s az egész tőke nyomban esedékessé válik. Sőt a miniszter parlamenti értelmezése szerint még itt meg van az a könnyebbségük, hogy hitelezőnek előbb fel kell őket szólítania a fizetésre s a jogvesztés csak akkor áll be, ha felszólításra sem fizetnek. Ennek bevétele azonban az adósok részéről kockázatos és indokolatlan is mert ugyanis legfeljebb néhány napi haladékot jelentene.

Mikor kell a váltókat ujítani?

Az új törvény eltörli az előzőknek azt a nehézkes rendelkezését, hogy az adósok bélyegmentes úrlapokon kicserélni kötelesek a lejárt váltókat, ami egyébként is nagyon gyakran gyakorlati nehézséggel járt volna s elnyert kimondatott, hogy moratórium alatt a mezőgazdasági váltók 9 hónaponként, a városiak 3 hónaponként megújítottak tekintendők 1933 november 1-től, mely határvonal maga a törvény kitolja az összes lejárt váltókat.

Csupán az eddig még váltóval nem fedezett tartozásokra kötelesek az adósok a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül bélyegmentes váltót adni hitelezőiknek. Erre tehát ügyelni kell, mert ennek elmulasztása jogvesztéssel jár. A megújítást illetően azonban ezekre nézve is a fenti szabály irányadó vagyis a törvény erejénél fogva meghosszabbítottak 9, illetve 3 hónaponként s így emellett már többé az adósoknak nincs gondjuk.

Mit jelent a törvény által megengedett vagyonelhagyás?

Az összes ingatlantulajdonosok jogosultak vagyonuk négyötöd részét átengedni hitelezőik teljes kiegyenlítésére s ez esetben egyötöd rész nekik tehermentesen visszamarad, akár is, ha ez távolról sem elegendő a hitelezők kiegyenlítésére. A felajánlott négyötödöt részét a lejárt váltó után nyilvános árverésen eladják s az árverés két hónapon belül elővásárlási jogot gyakorolhat az árverési vevővel szemben, még pedig úgy, akként, hogy kötvényekkel fizeti a vételárát.

A vagyonelhagyás nincs határidőhöz kötve, ezt az adós a moratórium alatt bármikor eszközölheti. Végső eszközként tartandó feleltethet arra az esetre, ha az adós semmiképpen sem tudja megegyezni hitelezőjével.

A végrehajtási utasítás megjelenése után még visszatérünk a törvény egyes rendelkezéseinek ismertetésére.

Külföld.

Franciák a németek ellen. A francia miniszterelnök egy nyilvános beszédben nagyon éles támadást intézett a mai német kormányzás ellen, különösen elítélve a közszabadságok megtámadását. Ezt a beszédet a német hivatalos körök nagyon zokon vették és diplomáciai uton akarnak magyarázatot kérni és tiltakozni.

Benes és a revízió. Az utóbbi időkben egyik legélelénkebben tárgyalt kérdése a külpolitikának a békeszerződések revíziója. Köztudomású — mi is többször hírül adtuk — hogy a nagyhatalmak közül már Franciaország is elvileg lehetőknek tartja, Angolország mellette van, Amerika kívánja, Olaszország pedig dolgozik a megvalósításán. Épen a helyzetnek ez az alakulása okozta, hogy a kisantant a tél végén külpolitikai egységgé alakult, így akarva ellenállani a megindult revíziós mozgalomnak. Állítólag ennek a munkának meg is lett az eredménye a revíziós mozgalmak leszerelésében. Annál meglepőbb Benesnek, a kisantant irányító külpolitikusanak mindezek után tett nyilatkozata. Ez a nyilatkozat szintén lehetőknek mondja a békeszerződések revízióját, de természetesen feltételekhez kötötten. Ezek a feltételek: hogy a revízió 1. ne külső nyomásra történjék. 2. hogy előző több évi munka után az érdekelt államok kölcsönös megállapodásán nyugodjék és 3. egyenlőértékű ellenszolgáltatást adjon.

Ebből a nyilatkozatból kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a revízió gondolatával ma már Benes szerint is komolyan kell foglalkozni s hogy annak keresztülvitelére Benesben már

EGESZSÉGESEK

erejét gyarapítja, munkaképességét fokozza a reggeli és uzsonatejhez 2—3 kávéskanál Ovomaltine

OVOMALTINE
AZ ERŐ ÉS EGÉSZSÉG

megvan a hajlandóság. Bizonyára azért, hogy így a revízióra békésen törekvő kis államokat a kisantant egységes külpolitikai alakulatához való csatlakozásra bírja s ezzel komoly és szilárd alapon nyugvó nagyhatalom utján biztosítsa a kisállamok jogait a nagyhatalmakkal szemben.

Macdonald és Roosevelt megegyeztek. Ezt a hírt bocsátották világgá Amerikából a két államférfi tanácskozásai után. A megegyezés részletei még nem ismeretesek, de kétségtelen, hogy első sorban a gazdasági kérdésekre vonatkozik a megegyezés, bár bizonyára vannak politikai részei is. Így azt állítják, hogy Roosevelt nyilatkozott a békeszerződések revíziójának szükségességéről is, különösen Németországgal kapcsolatban.

Ezek után bizalommal nézhetünk a júniusban Londonban megkezdődő világ gazdasági tanácskozás elé, mert Amerika — ezt ki is fejezte — nem akar Európa kárára szabadulni a maga bajaitól. Nem is igen tehetné a maga kára nélkül.

Uj állam Ázsiában. Mandzsuria után déli és nyugati Kína egy részéből újabb önálló államot kíván szervezni Japán, nyilván azért, hogy Kinát lehetőleg teljesen elszigetelje Szovjetországtól. Az új államnak a mandzsuriai köztársaság elnöke lenne a feje, aki tudvalevőleg maga a volt kínai császár.

A hírek szerint ennek a tervnek megvalósítása már csak rövid idő kérdése, mert a japán csapatok már mélyen benn járnak Kína belsejében, alig néhány napi távolságra Pekingtől, a fővárostól. A katonai helyzetet azonban még nem lehet teljesen tisztázottnak tekinteni. Az angol újságok ugyanis óva intik Japánt, hogy ne távolodjék el nagyon a tengerparttól, mert seregét nagyon könnyen elvághatják és bekeríthetik. Ebből a figyelemzetésből joggal lehet arra következtetni, hogy a kínai hadvezetés sem tétlen és talán törbe akarja csalni a japán hadsereget, hogy így döntő győzelmet vegyen rajta.

Nagy per Belgrádban. Természetesen a horvátok ellen. Macsek vezető horvát politikus ellen, akit azzal vádolnak, hogy Horvátországot összeesküvéssel akarta szakítani Szerbia tétől. A nagy izgalommal folyó tárgyaláson Macsek ezt a vádat tagadta, azt azonban teljes nyíltsággal bevallotta, hogy célja Horvátország teljes állami függetlenségének megteremtése volt, de a jugoszláv állam keretében. A per lefolyását az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel figyelik s az angol újságok megírták azt is, hogy ebből az okból nemcsak Macseket, hanem több millió horvátot is vád alá helyezni. Macseket 3 évi fogságra ítélték.

Belpolitikai hírek

Szabó Béni nem vonul vissza a közéleti szerepléstől. Szabó Béni, magyar iparos képviselő vissza akart vonulni a közéleti szerepléstől. Megírtuk, hogy az Országos Magyar Párt és általában az egész romániai magyarság bizalmát fejezte ki Szabó Béni iránt. Szabó Béni ez az egyöntetűen megnyilatkozó bizalom szándékának megváltoztatására bírta és elhatározta, hogy nem fog visszavonulni a közéleti szerepléstől. Szabó Béni kijelentette, hogy meghajlik a megnyilvánuló közóhaj előtt és számot vetve a nyomós érvekkel elhatározta, hogy megtartja képviselői mandátumát és köztisztségeit mindaddig, míg egészsége és vagyoni helyzete képessé teszi arra, hogy a vállalt munkát elvégezze.

Nagy magyarellenes tüntetés volt Tordán. Mult héten zajlott le Tordán a városi választás. A választás szomorú tüntetéssel végződött, mert a román szavazók megtámadták és szétverték a magyar szavazókat. A tüntetők ezzel sem elégedtek meg, hanem végig járták a város fő utcáit és békés magyar polgároknak bezúrták az ablakait. Behatoltak a magyar Iparos Egyesület helyiségébe is és az egész berendezést összetörték. A tüntetők megtámadták a református elemi iskolát, ennek is bezúrták az ablakait és megrongálták berendezését. A tüntetésnek több súlyos sebesültje van. A magyar választók közül Dési Olivér szenvedte a legsúlyosabb sebet. Megsebesültek még Zabolai, Méhes és Kubás iparosok, továbbá Fekete Mihály ny. gazdasági intéző. Ilyen körülmények között természetesen a román párt győzött a választáson.

Gyűléseket tartott a biharmegyei Magyar Párt. Az Országos Magyar Párt biharmegyei tagozata Élesden népes gyűlést tartott Kozits Sándor r. kath. plebános elnöklete alatt. A gyűlésen Hegedüs Nándor magyar képviselő az új adótörvényt ismertette, dr. Kovács András az új konverziós törvényt magyarázta meg a gyűlés hallgatóinak. A gyűlést Vada y Béla ref. lelkész beszéde zárta be. — Örvénden Nagy Mihály elnöklete alatt, Mezőtelegden pedig Pap Jenő pártelnök vezetése alatt folytak le lelkes, magyarpárti gyűlések.

Titulescu az országhatárok megváltoztatásának tervét fából vaskarikának tartja. Titulescu, külügyminiszter Szabadkán tanácskozásokat folytatott Jestic, jugoszláv külügyminiszterrel. Titulescu Temesváron keresztül utazott vissza Bukarestbe. A temesvári állomáson beszélgetést folytatott Titulescu a temesvári újságírókkal. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az országhatárok megváltoztatásáról és hogy mi fog történni májusban a prágai kisanant konferencián, Titulescu az újságíróknak a következőt válaszolta: — A revíziós veszedelem természetesen még nem tűnt el, de

miután sikerült egy 47 millió néptömegeből álló szervezetet tesitennem, vajjon mitől tartanék? A békés revízió, mely Mussolini beszél, az szerinte „Fából-vaskarika...”

Maniu megint visszavonul. A kormány és a Nemzetipárt belében nagy izgalom uralkodott, mert Maniu visszavonult a politikai szerepléstől. Maniu, román Nemzetipárt elnöke, szerint nincs megelégedve mindenneben a kormány ténykedésével. Állítólag ebből kifolyólag nézeteltérése támadt Vajda miniszterelnökkel és ezért határozta el, hogy lemond a pártelnökségről és visszavonul a politikai szerepléstől. Hír szerint Maniu hívei rábeszélésére megváltoztatta szándékát és formálisan tovább is pártja élén marad. Maniu örökös „haragszom rá” játékát már a hozzá legközelebb álló hívei is kezdi unni.

Amerikába készül a pénzügyminiszter. Bukaresti hírek szerint Madgearu pénzügyminiszter Amerikába készül, hogy az amerikai hitelezőkkel megbeszélje Románia háborús adósságainak ügyét. Madgearu utazása valószínűleg összefüggésben áll a dollár értékének zuhanásával.

Szerezzünk új előfizetőket!

Az utolsó napok döntik el az Ön szerencséjét!

Siessen megrendelni az osztálysorsjegyet, mert még részt vehet az első húzásban is, ha a pénzt legkésőbb folyó év május 6-ig beküldi a

„TAKARÉKOSSÁG” R.-T.-hoz

Ciuj-Kolozsvár, Piața Unirii (Fóter) 23. szám

Az első osztály húzásánál a sorsjegy ára: egy egész sorsjegy ára 1000 lei, egy fél sorsjegy ára 500 lei, egy negyed sorsjegy ára 250 lei, egy nyolcad sorsjegy ára 125 lei. —

Hírek

Tél Szentgyörgy napján. Ap-
tis utolsó hetében az időjárás
áratlanul téliesre fordult. Több
napig tartó havazás után, hideg
szél volt. A hideg időjárás
több héttel visszavetette a ki-
vaszodást. A vetéssel is meg-
száradtak a gazdák. A juhokat és
szarvarkat nem lehetett Szent
györgy napján legelőre haj-
tani. Ez különösen olyan vidé-
keken, ahol takarmányhiány
volt, sok bajt okozott. A gyü-
mölcsösökben, szőlőkben és
kertekben a hideg időjárás
általánosan kevés kárt csinált.

Nagy sikert aratott a székely
népviselő Franciaországban. A
Francia tengerparton, Nizzában,
közélebről érdekes bemutatót
mutattak. Nagy ünnepség kere-
tében mutatták be a világ ösz-
ves népeinek viseletét. A leg-
nagyobb sikert a székely népviselet
és a székely táncok aratták. Egy
székely testvérünk, Bálint
József hosszú idő óta él Páris-
ban és ő szervezte a székely be-
mutatót. Bálint József csik-
megyei székely fiú, a párisi an-
glikán követség alkalmazottja és
minden alkalmat megragad,
hogy a székely nép dicsőségét
hirdesse.

Hazatérés 18 év után. Lázár
Gábor, kalotaszentkirályi legény
20 éves korában vonult be ka-
tonának. Az orosz fronton fog-
ságra esett és 18 év óta Orosz-
országban élt. Most hazaérkezett
Kalotaszentkirályra. Magával
hozta orosz feleségét és két gyer-
mékét. Lázár Gábor az oroszor-
szági állapotokról a következő-
ket mondotta:

— A nyomorúság, az éhhalál
hajtott haza leginkább. Élete-
met kockáztatva, kiloptam lo-
valimat a közös tenyészetből és
eladtam. Így mentődtünk meg

az éhhaláltól. Mikor az utleve-
let kézhez kaptam, akkor is ha-
sonló módon jutottunk pénzhez.
Utolsó elzántsággal elloptam a
saját teheneimet és eladtam po-
tom áron. Így tudtunk megsza-
badulni.

Sulyos szerencsétlenség tör-
tént a sáromberki sorompónál.
Kapler János, gazdálkodó Ma-
rosvásárhelyre igyekezett sze-
kerén. Sáromberke határában az
út a vasuti vonalat keresztezi.
Mikor Kapler át akart haladni
szekerével, a sorompót a vasuti
őr leeresztette. Kapler a sorom-
pót erőszakkal kinyitotta és át
akart hajtani a közeledő vonat
előtt. A lovak megijedtek, félre-
rántották a szekeret és a szekér
egyik kereke a sínek közé szo-
rult. A mozdony elütötte a sze-
keret. A szekeren ülő Kapler Já-
nos, felesége és fia sulyosan
megsebesültek.

Kik a bűnösök? A Skoda-féle
fegyver szállítási bűnyűben a
katonai ügyészség eljárást indi-
tott Serbu alezredes és Ghirghiu
kapitány ellen. A két tiszt a
hadügyminiszteriumba volt be-
osztva. A Skoda-féle fegyverszál-
lítási botrányal áll kapcsolat-
ban Stefanescu Amza tábornok
szabadságolása. A tábornok
szabadságolása ügyében a mi-
niszterium nem adott ki ugyan
hivatalos jelentést, de az feltét-
lenül összefüggésben áll a Sko-
da-féle ügygel.

Tűz pusztított a bukaresti ki-
rályi palotában. A bukaresti
királyi palotában tűz pusztított.
A tűz az épület régi szárnyában
keletkezett és az új épületet is
fenyegette. A tüzet a tűzoltóság
idejében elfojtotta.

Nagy földrengés pusztított
Kisászsiában. A Földközi tenger
keleti részén nagy földrengés
pusztított. A földrengés a görög
szigeteken és Kisászsiában volt a
legerősebb. Kósz szigetén 200
halottja és 600 sebesültje van a
földrengésnek. Az anyagi kár
nagyon magas összegre rug,
mert sok épület összeült.
Egyes városokban és község-
ekben nem maradt ép ház.

Sulyos autóbusz szerencsét-
lenség történt Segesvár és Brassó
között. Mosa Ferenc marosvá-
sárhelyi fuvaros autóbuszával
34 embert akart Bukarestbe
szállítani. Szászkeresztur köze-
lében az autóbusz felborult és
a 34 utast maga alá temette.
Csak két utas nem sebesült meg,
a többi 32 utas sulyos kéz-, láb-
és bordatörést szenvedett. A se-
besülteket a segesvári kórház-
ban ápolják.

Nagy tüzvészek pusztítottak
Apahidán és Ajtonban. Kolozs-
vár közelében Ajtonban és Apa-
hidán nagy tüzvész pusztított.
Ajtonban négy ház égett le, Apa-
hidán nyolc. A tüzeket a kolozs-
vári tűzoltók oltották el.

Jó-e a füstölt kutyafül a tüdő-
gyulladásra? A polinéziai szige-
teken élő benszüllöttek furcsa
módon gyógyítják magukat. Ha
megbetegednek, tengeri fürdőt
vesznek, ha a fejük fáj, füstölt
egeret rágnak, de még furcsább,
hogy ha tüdőgyulladást kapnak,
akkor füstölt kutyafület esznek.
A macskagerino viszont torokfá-
jásra jó... Ezeket a furcsaságo-
kat *Tolnai Világlapja* egyik ol-
vasója írja Ausztráliából, mert
a népszerű magyar képeslapnak
hetenként százan és százan írják
meg a világ minden tájáról a
legérdekesebb eseményeket és
szokásokat.

A legnehezebb hónap!

Az előfizetést díjak beküldése, tapasztalataink szerint rendszeresen május hónapban akad meg. Ez a mai nehéz pénzügyi viszonyok között lapunk pontos és rendszeres megjelenését veszélyezteti.

Kérjük tehát előfizetőinket, igyekezzenek hátrálékaikat mielőbb beküldeni. Nemcsak lapunknak, de az egész magyarságnak használ, aki kérésünket meghallgatja. Bármilyen kicsi részlet fizetését köszönettel elfogadjuk.

A keresztény testvériség nevében. Kisbács kolozs megyei község magyarsága tiszteletreméltó bizonyosságát adta annak, hogy sok fájó érzését és sérelmét kész elfelejteni, ha a keresztényi összetartozásról, testvéri megértésről kell bizonyosságot tennie. Hosszu Gyula görögkatolikus püspök meglátogatta kisbácsi híveit és a látogatással járó ünnepeken a magyarság is részt vett, a főpásztor iránt való tiszteletének többszörösen kifejezést adott. Jól esett a magyarságnak, hogy Hosszu püspök is a keresztény megértés és megbecsülés szellemében szólt a magyarokhoz. Az ünnepség egyik magyar résztvevője méltánnyal szól a püspöknek azon eljárásáról, hogy a falu vezető embereit meleg érdeklődéssel sorra látogatta. Bárcsak a mi egyházi vezető embereink is követnék ezt a szép magatartást! — írja levelében. Ennek az óhajtságnak a teljesülését mind vallási, mind nemzeti tekintetben mi is őszintén kívánjuk.

Ötös ikrek. Páratlanul érdekes eset történt egy Nápoly közelében levő községben, Torre Maggioreben. Egy Copolló nevű 30 éves asszonynak 5 iker gyermeke született. Az új szülöttek közül 3 fiú, 2 leány. Az anya és az ötös ikrek jól érzik magukat.

Halálos véget ért a játék. Tálár Lajos szatmári földműves két gyermeke a 10 éves László és a

7 éves Lajos szülei távollétében otthon játszadoztak. A játszadozó gyermekek rábukkantak édesapjuk fegyverére és azzal kezdtek babrálni. A fegyver a nagyobbik fiú kezében elsült és a golyó a kisebbik fiút találta. A szerencsétlen gyermeknek a gyilkos golyó szemén át hatolt fejébe és azonnal megölte.

Halálos végű labdázás. A napokban a bánffyhungyadi vásártéren nagyobb csapat gyermek szórakozott labda rugással. Különösen lelkesen játszott Bokor Márton 10 éves fiúcska. Egy nagyobb futamodás után Bokor Márton elesett. Társai segitőgére siettek s minthogy nem tudták eszméletre téríteni, orvosért szaladtak. Az orvos megállapította, hogy a kis fiú a fáradság miatt hirtelen szívbénulást kapott és meghalt.

Muscel megyében nincs szükség bábaasszonyokra! A muscel megyei prefektus rendeletére a vármegyei költségvetésből törölték a községi szülésznők fizetését. Mivel azonban bábaasszonyokra mégis csak szükség van, az ötletes prefektus úgy határozott, hogy a muscel megyei bábák munkakörét és hatáskörét a szolgabírákra osztotta ki és nekik tette kötelességükké a szülésznői teendők ellátását. Az érdekes hírt a bukaresti ujságok nagy megdöbbenéssel tárgyalták.

A lecsuszott divatkirály. A világ legnagyobb divatszakeknek kinos bukásáról rendkívül érdekes cikket közöl a Délben száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsor, érdekes színházi beszámoló, filmriportokat, egyfelvétel, szindarabot, folytatásos regény, gazdag rejtvényrovatot és képet talál az olvasó a képeképes lapban. Egy szám ára fillér.

A „Magyar Népe”-t terjeszteni magyar kötelesség!

KONFIRMÁCIÓ EMLÉKLAPOK

szép izléses többszínű nyelvi mással, vastag könyvpapírral

17×25 cm. nagyságban díjazott
Lei 250

23×31 cm. nagyságban díjazott
Lei 300

Kapható a

MINERVA

könyv- és papírkereskedésben
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria
(Deák Ferenc-u.) 1.

Dr. Fekete Sándor és neje Dr. Szabó Erzsébet

Szanatórium
Sepsiszentgyörgy

Csiki-utca 29. sz.

Felvesz:

sebészeti-, szülészeti-,
gyógyászati- és belbetegségeket
I—III. oszt. 100—150—200
naponta

**Műtét esetén lényeges
árendemények**

**Röntgen
Kvarc
Elektrotherapia**

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Termesszünk sütőtököt!

Mihelyt ősszel a hidegebb idő beköszönt, megjelenik a piacon „a magyar gesztenye“, a sütőtök. Nyersen vagy jó parázsra sütvé árulják. Nagyon sokan kedvelik ezt az olcsó s emellett tápláló és izes eledelt. Termesztése ott, ahol a kedvező feltételek megvannak, még a mai nehéz értékesítési viszonyok között is jövedelmező, mert bőven termő növény.

A sütőtök termesztésénél különösen fontos a termesztendő fajta megválasztása. Vastag, de emellett tömött, sulyoshusu és édesizű legyen. A lazahusu sütőtök sokáig nem tartható el, megsütve pedig nem az ugynevezett parázs, hanem vizenyős tököt nyerjük. A sütőtököt más tökfajtákkal (főzelék- vagy takarmány-tök) keverten ne termesztünk!

A szárazságot elég jól bírja. Talaj tekintetében nem igényes, mert egyaránt diszlik a homok- és agyag-talajon, ha az nem hideg vagy vizenyős, de megkívánja, hogy a talaj jó erőben legyen s ezért alája trágyázni kell. Legjobban meghálálja az istállótrágyát. Leghalásosabb a fészektrágyázás, amikor a megvonalmazott földön a fészkek helyére egy-két villa érett trágyát raknak le s azt földdel elkeverik. Jól diszlik még a sütőtök lucerna vagy gyeptörésben is.

A tököt, miután a fagyok iránt érzékeny, április végén, május elején vetjük. Vetés előtt földjét jól megboronáljuk s 4–4 méter távolságra megvonalozzuk. Fészkenként 3–4 magot 5–7 centiméter mélyre teszünk. Kat. holdanként 2–3 kilogramm vetőmag kell.

Vetés után a fészkek között keresztben és hosszában megterhelt boronával járatjuk meg, kisebb területen kapával is lazíthatjuk a ta-

lajt. Ha a sütőtök két-három levelében van, kiegyeljük s fészkenként egy tövet hagyunk meg. A földet most már a meghagyott tövek körül sekélyesen megporhanyítjuk. A fészkek között pedig, amíg az indák nem akadályozzák, a talaj porhanyítását lókapával vagy kézikapával végezhetjük. A kapálások száma a talaj tömődött állapotától és gyomos voltától függ, mihelyt azonban az indák a kapálásban akadályoznak, nem kapálunk többet. Leszedni a sütőtököt akkor kell, amikor az indája már nagyjából elszáradt s a dér a termést megcsipte. Ez körülbelül október második felében következik be. Eltartásra az olyan tök alkalmas, amelyik egészséges, ép, teljesen beérett, keményhusu, úgyhogy a héját körmünkkel nem egykönnyen tudjuk benyomni. A tököt mindig egy darabka szárával együtt vágjuk le és sohase szakítsuk az indáról. Behordásnál pedig ne dobáljuk, mert az egymáshoz ütődő, megsérült tök rövidebb ideig tartható el. A tököt szellős, de fagymentes helyen tarthatjuk el hosszú ideig. Nagyon jól eláll garmadába rakva csürben, szinben, ha a hidegebb idő beálltával szalmával takarjuk be s ezt a takarót a hideg fokozásával növeljük.

A termés mennyisége a talaj termőerejétől s az időjárástól függően nagyon változó, kat. holdanként 100–400 mázsát is adhat. Szegény embernek termesztése már azért is ajánlatos, mert a téli időben, amikor kemencéjét hevíti, vagy bármikor tököt is süthet s családját kitűnő egészséges táplálékkal láthatja el.

Matós István.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tisztújító közgyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet most tartotta meg ezévi rendes közgyűlést dr. gr. Bethlen György elnöklété alatt. Dr. gr. Bethlen György megnyitójában többek között röviden rámutatott a mai

tarthatatlan helyzet nehézségeire és az egyesület vezetőségének leírhatatlan terepen folytatott küzdelmeire. A sulyos viszonyokon való átvergődés megkönnyítéséhez sokkal több tagra volna szükség és ezen óhajának adott kifejezést, hogy azon ta-

gok, akik a közérdekű munkákban való személyes részvételben akadályozva vannak legalább tagdíj fizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget, mert az egyesület csak úgy tud megfelelni hivatásának, ha a tagok a vállalt kötelezettségüknek pontosar-

eleget is tesznek. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a nagyobb veszély és szükség fokozottabb összetartásra és áldozatkészségre fogja sarkalni úgy az egyesületi tagokat, mint a gazdaközöniséget általában. — Ezután Török Bálint egyesületi titkár ismertette az egyesület igazgató-választmányának 1932. évi működéséről szóló jelentését, valamint a zárszámadásokat és 1933. évi költségeloirányzatot, amelyek elfogadása után a közgyűlés az általános tisztújítást ejtette meg, amely szerint a következő 3 évre megválasztott új elnök dr. gr. Bethlen György, alelnökök: Szász István, dr. gr. Bethlen László. Az igazgató választmány tagjai: Dr. Abrudbányai Ede, Brutsi László, Balázs István, Dr. Biró Béla, Gál Elemér, gr. Bethlen Béla, dr. Drexler Béla, dr. Darkó Ákos, dr. Eöry István, Zathureczky Károly, dr. Gabányi Imre, dr. cs. Jelen Gyula, dr. Kölcsey Ferenc, gr. Mikes Sándor, dr. Nagy Endre, dr. Páter Béla, Szász Ferenc, dr. Szász Ferenc, dr. Szentiványi Gábor, Szilágyi Ferenc, Schöppner Sámuel, Takácsi Miklós, Ugron István, dr. Wolff Gyula. A számvizsgáló bizottság tagjai: Zathureczky Károly, dr. Szász Ferenc, dr. Darkó Ákos, Brutsi László, Pálffy László.

Dus lombozat után egészséges virágzás! A gyümölcsfákat és főleg termésüket tizedelő kártevők ellen most, a lombfakadás idején kell különös erővel fellépniük, hogy egészséges virágzást biztosíthassunk. Most tehát az araszoló hernyók és alma, körtefánál a fellépő ragyásodás (varasodás) ellen védekezzünk úgy, hogy 100 liter vízben $\frac{1}{2}$ kg. rézgalic, $\frac{1}{2}$ kg. öltött meszet feloldunk és ebbe a lébe folytonos keverés közben $\frac{1}{4}$ kg. Arzolatát beleöntünk és

evvel a permettel jó összekeverés után permetezzünk. Permetlevet mindig csak aznapra készítsünk, mert ez másnap már hatását nagymértékben veszíti. Sárga és őszibarackfák az arzén és réztartalmu szereket nem bírják, itt tehát a fenti permet nem használható. Ezeknél a permet 100 liter vízben $\frac{1}{2}$ kg. Sulfarol. Dolgozzunk mindig magasnyomású, ködszerűen permetező gépekkel, hogy a lombozat egész felülete a permettel harmatszerűen bevonódjék. Minden pillanatot permetezéssel töltünk, tehát igyekezzünk olyan géppel dolgozni, melynek többször szükséges ujjatöltésével nem kell naponta órákat eltölteni és erőnket pumpolásra pazarolni. Erre a célra a legalkalmasabb a revolveres megszakítóval felszerelt Vermorel gép, melynek ujjatöltése csak fél perc. Felvilágosítások a „Magyar Nép” szerkesztőségénél nyerhetők.

Hogyan messük a gyümölcsfákat? A sudárvessző metszésekor a legfelső meghagyott rügynek a vessző hajlásával ellenkező irányban, úgy is mondhatjuk, hogy az előző évi metszéssel ellentétes irányban kell állania. Az oldalágak vezérvesszőjének metszésekor, ha a vessző a függőleges iránytól 45 foku, vagy annál kisebb hajlású, úgy mindig egy kifelé álló rügy fe-

lett, ha pedig a vessző vízszintes, vagy egyenesen lefelé hajlított, vagy egyenesen lefelé hajlított, úgy természetesen kifelé álló rügy felett metszünk meg, hanem ellenkezőleg felfelé álló rügy felett, amely tehát olyan állású, hogy a belőle fakadó ujjhajtás a vesszőnek helyes irányába ad. Ha a vízszintes irány felé hajló vesszőt megint kifelé álló rügy felett nyessünk meg, úgy az új hajtás még jobban dül a föld felé. Vannak olyan gyümölcsfajták, melyek természetesen fiatal korukban olyan csapvarózkodó, lefelé hajló, kuszavesszőket nevelnek. Ezeket ennek megfelelően kell nyessük meg, mert különben nem segítünk, hanem még rontunk rajta. Meg kell még említenem azt az esetet is, amikor a legfelső rügy felett még egy 10 cm. hosszú csonkot hagyunk és erről a rügyeket leszedjük. Ez a biztosító csap arra való, hogy a meghagyott rügyből fakadó új hajtást hozzáköszük. Ha a vessző eredeti állása, iránya helyes, úgy biztosító csappal bármilyen állású rügyre is metszhetünk, mert az új hajtást amugy is kikötjük a csaphoz, az irányt tehát szabályozzuk. Mégis ott, ahol a korona szűk, jobb kifelé álló rügy felett nyessük meg, mivel ezzel is néhány centimétert távol a korona a hajtás kiindulási pontjánál is.

A jó tanács aranyat ér!

Permetezzen a lombfakadás idején az araszoló hernyó ellen

ARZOLA permettel

Felvilágosításért forduljon mindig a vezérképviselőhöz a Frederic Spodheim és Társa céghez, București 2., B-dul Elisabeta 55-
vagy a

„MAGYAR NÉP” Szerkesztőségéhez Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5.

Művelődési mozgalmak.

Dalok szárnyán.

Harminc éve mult, hogy a régi dalokat gyűjtöm és azok dallamait kottába szedem. Szép számú gyűjtemény. Mikor ezeket újra meg újra átjapozgatom, még egyszer érzem azt a lelkesedést, amely — három évtized előtt akkor fogott el, mikor ott voltam a fonókban, kukoricafosztóban, aratóban, szénagyűjtőben, menyegzőkön, — faluról-falura járva és lelestem ezeket a szépséges nótákat az azóta rég kihült ajkokról. E dallamok és szövegek a nép ajkán 1870—80-as években éltek, sőt egyik-másiknak keletkezése századokra nyúlik vissza, jelenleg azonban már teljesen kiveszték, nem tudja senki.

Összegyűjtésük fárasztó munka eredménye. Valamennyit először megtanultam magam s azután szedtem kottába a dallamot s irtam le teljes hűséggel a szöveget. (A szöveghől néhányat az Ethnographia is közölt évekkkel ezelőtt). Azóta hittem, reméltem, hogy ezek a hamisítatlan szépségek mégis csak egyszer el fognak jutni az erdélyi magyar kultúra hajlékába és megkapják méltó megjelenési formájukat.

Hitemben nem csalódtam; reményem kezd valóra válni, mert a Magyar Nép alkalmat adott gyűjteményem legszebb darabjainak a bemutatására ezek közlését meg is kezdem. Felkérem azért a

dal minden rendű híveit — úgy magánosokat, mint dalosköröket arra, hogy hozzászólásokkal esetleges kívánságaik előterjesztésével sziveskedjenek érdeklődésüknek kifejezést adni.

A dalok nagyrészenek egy-szólamban, kevesebb részének két, vagy több szólamban való közlését tűztem ki célul. Utóbbival szolgálatot vélek tenni az egyszerűbb falusi dalárdáknak, valamint egyeseknek; mert tapasztalatból tudom, hogy egy műsoros estély változatossá tétele mily nagy gondot okoz a vezetőknek, míg — ha egy-egy férfi és női hangra irt duett vagy vegyeskaru székelydal kéznél van, — nagyon vonzóvá és változatossá teszi a műsort. Tapasztaltam, hogy eziránt a megértő közönség nagyon érdeklődik. Ha közleményeim között az olvasó itt-ott találna olyan szövegekre és dallamokra, melyeket már látott vagy hallott, ne ütközzék meg ezen, mert mind a dal, mind a szöveg vidékenként eltérő s ez is érték, mivel nem tudhatni, — melyik az eredeti.

Munkakedvemet nagyban fokozná, ha műkedvelő társaságok s általában a népi zenét kedvelők megértő szívéhez találvának törekvéseim.

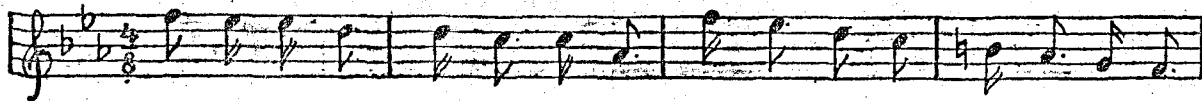
Szilassy-Tóth Vilmos,
ny. ig. tanító.

Zápornak zavaros vize...

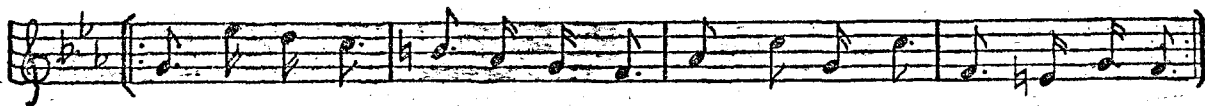
Lehetséges csárdás táncüttem.

(Nóta.)

Gyűjtötte és kottába szedte: Szilassy Tóth Vilmos.

Zá - por - nak za - varos vize, Ki a vig ked - vem el - vitte,

El - vitte a vig kedvemet, Gyászolja szí - vem szivedet.

2. Én Istenem, mért lettem volt,
Mikor reám szükség nem volt?
Hogy egy madár megrebbe,
Még a vér is meghül bennem.

2. Széles árok, keskeny palló,
Igazán szerelni nem jó;
Mert én igazán szerettem,
Mégis eleget szenvedtem.

„A DUSGAZDAG” MEZŐBERGENYÉN. Mezőbergenye község örekvő, tanulniviagyó ifjusága kórusát másod és harmadnapján színiere hozta a „Magyar Nép” által ajánlott Bálut Vilmos: „A Dusgazdag” c. igazán erkölcsnovelő 4 felvonásos bibliai színdarabját. Az előadást a református egyház javára rendezték s a mai nehéz pénzügyi viszonyok

közepette is az egyházközség szép haszonhoz jutott. Az előadás erkölesi siker tekintetében pedig minden várakozást felülmúlt. A szereplők mind tudásuk legjavát adták, ügyesen és lélekből játszottak. Szerepeltek: Falka Pál, Gálfi Sándor, Nagy Eszti, Soós Ferenc, Király Etelka, Falka Sándor, Szabó Lilla, Soós Erzsébet, Bakos Zoltán, Borbély Gerő, Soós

Gyula, Gálfi Irma, Lőrinczi Gyula, Gálfi Márton, Ötvös István, Gerőcz Márton, Gálfi Károly, Soós Ilka, Gálfi Anna, Vadadi Géza és Monostori János. Külön meg kell emlékeznünk Falka Pál és Sándorról, valamint Soós Gyuláról, akik a darab sikere érdekében, fáradságot nem ismerve, lelkes odaadással dolgoztak, segítettek a rendezésnél,

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Okos áldozatkészség.

Széchenyi Istvánnak leveleit olvasgatom és itt is, ott is, a legnagyobb magyarnak közvetlen soraiból egy-egy tanulság, okos figyelmeztetés ragadja meg figyelmemet, amely érdekesen s hasznosan világítja meg ma is helyzetünket és feladatainkat. Különösen megragadja figyelmemet az az okos és józan számvetéssel megalapozott céltudatosság, amellyel Széchenyi minden munkáját és áldozatkészségét jól megfontolt öntudatossággal egyetlen célnak, népe megújításának, előhaladásának, a közérdek önzetlen szolgálatának rendeli alá. Ebből a szempontból nagyon érdekes és tanulságos az a levele, amelyet 1830 január 30-án a nagynevű országgyűlési követhez, Nagy Pálhoz, intézett. Nagy Pál azt gondolta, hogy az ő lelkes beszéde indította Széchenyit az Akadémia javára tett nagy alapítványa felajánlására. Mennyire jellemző, hogy Széchenyi egyenesen Nagy Pálhoz intézett levelében tiltakozik az ellen, mintha áldozatát alaposabb meggondolás nélkül, csak pillanatnyi lelkesedése hevében tette volna. Ezt írja: „Ha azt gondold felőlem barátom, hogy én 33 esztendőskoromban — mert annyi idős volt akkor, — oly számos háboruim, utazásaim és annyi tapasztalásaim után egy ékes beszéd által úgy ragadtattam volna el, hogy 60.000 pengő forintot, mely szinte három esztendei tiszta jövedelmem, minden meggondolás nélkül odavesszem, valóban gyermeki agyvelőt proponálsz bennem“. Nem. Széchenyi határozottan hangsúlyozza, hogy nagyon régi, alapos megfontolás alapján cselekedett. Több barátjával tanácskozott a kérdés felől, hogy hol kellene megkezdeni a nemzete érdekében való munkát és alapos megvitátás után jutott arra a meggyőződésre, hogy semmi által sem emelkedhetik nagyobb méltóságra népe, mint a nemzeti műveltség, az anyanyelv csinosítása által s ezért csak az alkalmas pillanatra várt, hogy meghozza tetemes áldozatát egy magyar tudós társaságért.

Ugyanezt az öntudatosságot világítja meg egy másik levele, amelyet ugyanezen évben, néhány nappal előbb, január 17-én egy bizonyos Komjáthy Károly nevű férfiú kérése

lére írt, aki úgy látszik meglehetősen erős kopogtatással segélyt kért Széchenyitől, vonatkozva arra, hogy olyan gazdag ember, Széchenyi, aki olyan nagy módban és fényesen él, könnyen segíthet rajta. Azt írja Széchenyi, hogy ha ő minden kérésnek mindig meggondolás nélkül eleget tenne, akkor meggondolatlanság végül is őt népére egészen tehetetlenné s ellenségei előtt tárgyává tenné.

Ugy érzem, hogy Széchenyi példája ma is sokat tanulhatunk. Egészen kétségtelen, hogy magyarságunk az utóbbi években az áldozatkészségnek, nagy általánosságban, egészen megható tanujelét adta igen sok kérdésben, száma nélküli sok kulturális törekvés egyesületre, különféle irodalmi és egyéb magában nemes mozgalomra áldozta bizony nagyon megfogyatkozott anyagi erejét. Azonban meg kell állapítanunk, hogy a tervszerűség, a programmszerűség, a céltudatosság szigorúan hiányzott ebből az egyébként nemes áldozatkészségből. Szép dolog, ha forró lelkesedéstől elragadtatva egy község, vagy város magyarsága nagy összeget áldoz egy zászló vagy egy társaskör létesítésére, de mit ér az áldozat, ha ugyanakkor megvonja a rendszeres hozzájárulást iskolája fenntartására. Előbb teljesíteni kell az áldozatkészség kötelességét azért, aminek megtartása életképes és csak ha marad fenn felesleg azt kell áldozni egyéb célokra. Valahogyan meg kell találni a módját annak, hogy mostani nehéz helyzetben ne csak a pillanatnyi lelkesedés hatjon, hanem okos, józan megfontolás céltudatosan vezessen kultúránk szolgálatában, abban az áldozatban, amelyet jövőnk biztosítása érdekében vállalnunk kell, mert az ötletszerűség rendszertelenség fakadjon bármily nemes szívből könnyen oda juttatja népeinket, hogy áldozata dacára végül is egészen tehetetlenné s ellenségei előtt gúny tárgyává lesz is egy olyan kérdés, amelynek komoly megoldása nagy baj, hogy eddig sem történt meg végzetes szerencsétlenség lesz, ha rövid idő meg nem történik.

Művelődés

TAVASZI ÉNEK.

Didergő fagyos télre,
Óra, jégre
Jő virágos kikelet.
Melengeti, biztatgatja
Isten napja
a csüggedő szíveket.

Letarolt táj újra zöldül.
'Anyaföldből
Élet sarjad szertesét.
Méh döngicsél a virágon,
Lombos ágon
Madár zengi énekét.

'Erdő, mező zengi, zúgja:
'Halleluja,
'Derű jön a borúral
'Hittel nézzünk csak az égre,
'Kisüt végre
'A nap áldó sugara!

Lampérth Géza.

A holdvilág szürei.

Sohse tudtam elgondolni, mi keresnivalója van a holdvilágnak minden éjszaka a patakban. Ha kel, ha nyugszik, mindig bele-bele-bámul, mintha egyéb dolga se volna néki. Észre se veszi, hogy a felhőbárányokat az alatt szanaszét kergeti a szél az égi mezőkön.

A madarak közt Uhu-buhu a legtudósabb teremtés, a fülesbagoly. Ő akkor is virraszt, amikor minden jóra való állat lefogja már a mit keres a holdvilág a patakban?
mit keres a holdvilág a patakban?

— Huhuhu! — kacagott a tudós madár — erre engem sem tanítottak meg az iskolában. Hanem majd megkérdezem a vizparti fűzfától: mit keres a holdvilág a patakban?

Biz azt a fűzfa sem tudta, hanem ő meg megkérdezte a locsogó haboktól. Habok ellocsogták a fűzfának, fűzfa elsusogta a bagoly-nak. Bagoly elhuhukolta nekem, én meg elmondom nektek: mit keres a holdvilág a patakban.

Mikor, mikor se, de hajnalon innen volt, éjfélen túl, hogy a kaszás-csillag megszólította a holdvilágot:

— Hallod-e, te holdvilág, hogy nem szé-

gyened te magad, mennyei pásztor létedre ilyen ágrólszakadtan járnál? Mit ér, hogy csupa ezüsthől van szűrőd, ha akkora lyukak feketéllenek rajta, mint a tenyerem?

— Oko-foka van annak! — mondja a holdvilág. — Szél fujja, vihar tépi, csillag-tüske hasigatja az én szűrőmet.

Varrathatnál már helyette ujat, — tanácsolja neki a kaszás-csillag.

— Hej, haj nagy a baj, — sóhajtja neki keseredve a holdvilág, — nem teremtett még az Isten olyan szabót, aki nekem gunyát tudna szabni.

— Javaslok én neked egyet, — felelte a csillag. — Odalent lakik a patakban. Rák szabónak hívják. Mondhatom, ügyes mesterember, öröm nála dolgoztatni.

Kapott a szón a holdvilág s még azon este meglátogatta a patakban a rákot. Rák mester nagy ollócsattogtatással köszöntötte.

— Miben lehetek szolgálataodra, csillagok pásztor?

— Tudnál-e nekem új szűrt szabni e helyett a viselt helyett, amelyiken több már a folt, mint a posztó?

— Akár kettőt is, — készségeskedett Rák szabó s mindjárt lecsattantott az ollójával egy nádlevelet, hogy mértéket vegyen vele a holdvilágról. Bizony alig érte körül gömbölyű termetét a mérték.

— Mához két hétre a nyakadba akaszthatod az új szűrt. Ezüst lesz a posztója, arany a cifrája.

Két hét múlva be is állított a holdvilág a Rák szabó műhelyébe. Ott volt már a fogason az új szűr, majd kiverfe a szemét a ragyogásával. Hanem az volt a baj, hogy a Rák szabó nem akart ráismerni a holdvilágra.

— Mi járatban van az úr?

— Jöttem a szűrömért! Én vagyok a holdvilág.

— Hiszi a piszi, — csattogtatta Rák szabó az ollóját, — hát hova lett azóta a gömbölyűséged?

Szegény holdvilág csakugyan úgy lesóványodott az alatt a két hét alatt, akár egy vajaskifli.

— Hej, az ollóját neki! — mérgeskedett a Rák szabó, — most már újra kell szabnom a szűrt! No, gyere, holdvilág, hadd veszek most már új mértéket rólad.

Leszakított egy fűzfalevelet, biz az majd kétszer körülérte a lefogyott holdvilág derekát.

— Szétfejttem a szűrt: egy hét. Ujra szabom: másik hét. Összevarrom: harmadik hét. Mához három hétre új szűrben legeltetheted a nyájadat.

Három hét múlva megint jött a holdvilág, de úgy ki van ám gömbölyödve, akár egy hordó. Be se fért a keskeny műhelyajtón, csak a küszöbről kérte az új szűrt, amelyikre akkor varrta rá Rák szabó az utolsó tulipántot. Ahogy fölpillantott és meglátta, hogy mennyire meghizott a holdvilág, mérgesen összecsaltantotta az orra előtt az ollót.

— Keress magadnak más bolondot, ked-

ves holdvilág. Ha bőre szabom a gulyasoványodol, ha szükre veszem, megkövül. Én ugyan szóba nem állok veled többet!

Rák szabó azzal úgy kiszaladt a hűtőajtón, hogy azóta se jött vissza. De még a takból is kibujdosott haragjában s azóta csak csen rák a patakban. A holdvilág azonban mai napig is keresi az új szűrét, de még nem találja, abban jár, amit még a jó adott neki. Aki nem hiszi, nézzen föl az égen: higgyen a maga szemének. Akkor a feketék vannak a holdvilág ezüst szűrén, meg az öklöm.

Móra Ferenc

Apróságok * Adomák

Bolgár takarékoság.

Ismeretes dolog, hogy a bolgárok a világ legszerényebb és legigénytelenebb népei közé tartoznak. Ez magyarázza meg, hogy Bulgáriában még a mai válságos időkben is a nép elég jó viszonyok között él. Jellemző a bolgár nép felfogására, hogy most minden faluban szolgáltatás beosztás alapján öröktűz ég valamelyik háznál. A község lakóssai, ha tüzet vagy lámpát akarnak gyújtani, az öröktűz helyről viszik a tüzet. Ezt a rendszert a bolgár községekben intézményessé tették, mert a községi lakosság legtöbbször a tüzzszövetkezetekbe tömörült. Nálunk is sok helyen lemondtak már a gyufa használatáról, ilyen rendszeresen azonban nincs megszervezve a tüzelés kérdése.

Mire tanít a lyukas zseb?

— Mondd csak, Pali, ha öt lej van a zsebedben és abból hármát elveszitesz, mi van a zsebedben?

— Egy lyuk, tanító ur kérem.

Tanácsadó

Minden tanácskerő levelem mellékelendő 20 lej, — orvosi levelekhez 30 lej.

Ny. A. Mészáros. A hadirokkantak a törvény 39-ik szakasza értelmében személyüket illetően mentesek az adó alól, nem kötelezhetők személyi szolgáltatásokra és nyugdíjuk nem esik globális adó alá. Az uttörvény értelmében utadó mentességben részesülnek. Egyebekben adóval úgy megróhatók, mint a többi adózók.

B. G. Ördögösfüzes. Minden esetben rosszul tette, hogy mindjárt akkor, mikor az üstöt megvette, nem kérte az illetékes hatóságtól annak nevére való átírást. Most már az eljárás az, hogy az illetékes pénzügyigazgatóság (Administrația Financiară) útján küldjön be egy kérvényt a Monopol Vezérigazgatósághoz Bukarestbe, melyhez csatolja a szerződést, melyel az üstöt vette és kérje annak alapján nevére való átírást. Kérvényében említse fel, hogy csakis saját termésű gyümölcsöt és azonkívül a faluban és környékén lakó gazdák szintén saját termésű — gyümölcseit fogja kifőzni, de semmi esetre sem fog gyümölcsöt vásárolni pálinkafőzés végéig. Ugyanis ha vásárolt gyümölcsöt is főzne üstjével, úgy más elbírálás alá kerülne a törvény értelmében és költséges berendezést is kellene eszközölni. Kérje meg a pénzügyigazgatóságot (Administrația Financiară), hogy közöljék önnel a számot, amely

alatt felterjesztik és a pontumot, hogy mikor terjeszt kérvényét és ha azt nekünk küldi, úgy utána fogunk Bukarestben a Monopol igazgatóságánál, hogy a község szerint mielőbb írják a vére a pálinkafőző üstöt. Mindezt jó lesz, ha községi lakóssá ványt csatol kéréséhez, meg igazolva van, hogy mekkora a termésű és gyümölcsösségéről van szó. A tanácsadásért jön be 20 lejt bélyegben.

Özv. F. A.-né Nagykároly. földi állampolgár csak városgatlant örökölhet, de mezőgazdaságot nem. Ez úgy értelmezhető, hogy amennyiben az illető községi mezőgazdasági ingatlanos, amelyet a törvény falugatlannak nevez, annak az értékét feltétlenül meg kell értenie az örökösödés joga nem szenved, csak az örökösöké. Ingatlan nevére nem írható Nagykárolyban levő ház és ingatlan lévén, az illető mezőgazdálkodó állampolgár nevére írathatja a Nagykároly határában levő földek falusi ingatlanokként megvásárolt és az örökös az örökösöké kapja meg.

Id. özv. K. J.-né. Az ágytermészetesen csakis a ruhan szüségesekeket — magánéleti, ugyszintén ruháit és győjét is anélkül, hogy meg kell molnák. A szállítási költségét határig fizetnie kell. Amennyiben a határállomáson van a ruha, úgy meg kell fizetnie, hogy a kivinni szüségesekeket meghaladják szükségleteit, a fennmaradó mikért mérsékelt vámtól mentes.

Tanuld meg!

F. G. Székelyhid. A sirkőre bevésett betűk aranyozását folyadék arannyal nem lehet úgy eszközölni, hogy az évekig megmaradjon és ne barnuljon meg. Ugyanis azon ugynevezett „arany” folyadék nem arany, hanem bronz és a külső természeti hatásoknak (téli hideg, eső stb.) nem tud úgy ellenállani, hogy a sirkövön hosszú ideig tisztán maradjon meg az aranyozás. Szóhabban vagy zárt helyen sikerrel alkalmazhatja a folyadékkal való használatot, mert ott évekig is szépen megmaradhat az aranyozás. A sirkövek betűinek aranyozása másképpen történik, de ezt nem sikerült megtudnunk, mert a fenti felvilágosítást adó kőfaragó cég ezt nem volt hajlandó elárulni. Azonkívül állításuk szerint ezen utóbbi eljárás hosszabb gyakorlatot is igényel.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői híradók!

A postautalványok szétküldését tovább folytatjuk s előfizetőink közül számosan rendezték is hátralékaikat a kitöltött postautalványok felhasználásával. Azonban a hátralékosok nagyobb része még nem küldte be tartozását. Ismételten figyelmeztetjük azon előfizetőinket, akiknek ilyen postautalványt már küldöttünk, hogy gondoskodjanak a díjak be- küldéséről, mert csak az utalványon feltüntetett összeg kifizetése után küldhetjük részükre ezután lapunkat.

Sz. S. Torockó, T. Zs. Kisbácson, K. Gy. Homorodszentmárton, V. A. Szatmár, B. J. Kisiratos, P. J. Siménfalva, Cs. F. Türekös, L. I. Biharpüspöki.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Csernótfalu. Miért nem írta levele alá nevét? Igazat adunk ab-

Hogyan állítjuk el az orrvérzést?

1. Ha vizet szippantunk az orrlyukba, vagy egyszerűen összeszorítjuk az orrlyukakat.

2. Kissé hátrahajtott fővel fal mellé állunk s karunkat fölemeljük.

3. Lefekszünk teljesen kinyújtózva, oly módon, hogy a fejünk alacsonyan nyugodjék.

4. Nehezebb, makacsabb esetben ecetbe mártott vattát dugunk jó magasan az orrlyukba.

5. Sokszor használ hideg bo-

rogatás a fejre és a nyakra

Ha e módok egyike sem használ, akkor orvoshoz kell fordulni.

Hogyan védekezzünk a tetvek ellen?

A fejtetvek legjobb ellenszere a petroleum. Két óra múlva a fejet le lehet mosni, a petroleum bőrgyulladását okozhat. Utána meleg, szappanos vízzel kell lemosni a fejet. A serkéket ecetbe mártott fésűvel kell eltávolítani.

ban, hogy a konverziós törvény következtében nagyon sok szegény ember megtakarított pénzeszköze vész el. Mi eredetileg is hangoztattuk, hogy a konverziós törvényt erkölcsi alapra kellett volna fektetnie a kormánynak. Sajnos, az ehhez szükséges pénz hiányzik. Leveléből szövegszerűen idézzük a következőket: „Hitelező és hitelező közt különbség van. Adós és adós közt szintén. Vannak hitelezők, kik öreg napjaikra eltett pénzeszközüket adták kölcsön földművelő gazdáknak. Vannak adósok, akik az ilyen módon kölcsön kapott pénzzel függőnyt és más haszontalan vagy fényűzési cikket vásároltak. Ismerek egy embert, aki magának 12 ezer lejes paripát vásárolt és fiának gyönyörű csürré épített, bár arra nem volt szükség, a mástól kölcsön vett pénzen. Mi, akik keservesen összeszetakarított filléreinket kölcsön adtuk, busan nézzük mindezt és éhezünk, úgy látszik, a törvény azt akarja, hogy mi éhen haljunk. Jó volna, ha azok, akik így vettek kölcsönt, Isten parancsára is gondolnának. Egy szegénysorsu 70 éves öreg asszony kéri szerkesztő urat arra, hogy írja ki az újságba ezeket.”

K. E. A kolozsvári vegyvizsgáló állomás román neve: Stațiunea de chimica de controlul produselor agricole Cluj, Calea Mănăstur 3.

M. Gy. Önnek sem írhatunk

mást, mint amit a 12-ik számban közöltünk. A nyugtán rajta van, hogy melyik bankhoz történt a befizetés s ha az a bank kényszerregezséget kért, akkor az Ön által befizetett pénzt olyan arányban kapja vissza, mint ahogy a bíróság az intézetet erre kötelezte. Ilyenformán kérésének nem tehetünk eleget.

Ifjusági Egyesület. Forduljanak levélelég Stiasny József hi- liárdkészítőhöz, Cluj-Kolozsvár, Dávid Ferenc u. 3.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: M. D. Szentábrahám 325, L. M. Mélynádas 155 r. 1932. dec. 31-ig), K. J. Móricföld 300 (r. 1934. szept. 1-ig), Id. N. M. Kisiratos 150, H. K. Kisjenő 150, Sz. K. Kisszántó 90, B. E. Hegyköztöttelek 143, D. F. Székelyhid 75, B. B. Berettyószéplak 150, A. B. Barcaufalu 200, L. A. Apáca 150, Id. K. A. Csikjenőfalva 190, Hitelszöv. Csiktapolca 150, P. M. Csikszentmihály 155, G. J. Csikszentmárton 175, B. I. Csikszenttamás 155, B. J. Gyimesfelsőlök 155, N. L. Somartin 150, K. I. Nagybacon 150, Sz. J. Sepsiszentgyörgy 150, M. F. Páké 155, M. A. Berekszó 150, B. A. Petroszény 150, F. F. Lécfalva 150, I. M. Körösbánya 155, D. F. Ifj. E. Magyarsáros 150, K. K. Szászka- bánya 85, K. L. Bánffyhunad 150, L. J. Szováta 150, Sz. S. Nagysármás 150, Gy. F. Bereke- resztur 150, B. K. Csittszentivőn 155 lej. |

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot.

Apróhirdetések

Közöljük olvasóinkkal, hogy az apróhirdetések tarifáját f. év május 1-től leszállítottuk a következőképpen:

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Kolozsvár közelében 30—40 holdas birtokot keresek megvételre. Házzal, kerttel, felszereléssel előnyben. Közvetítőket vásárlás esetén díjazok. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek.

A gazdaság minden ágában jártas, katonaviselt, nőtlen, oklevéles gazda, szerény igényekkel állást keres, azonnali belépésre. Megkeresések: Kovács Imre, Brețcu Bereczk, jud. Treiscaune címre küldendők.

CSEBÉSI:

Szegény ember gazdasága

gyógynövényekről szóló könyv 33— lejért kapható a

Minervánál

Cluj Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.
(volt Deák Ferenc-u.)

Több ezer teljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igazolja kiváló hatását az OLÁH KÁROLY plebános által felfalált **Antiptysin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismeretős füzetet díjtanul küld a gyógyszer készítője: OSVATH gyógyszerész Tg.-Mureș-Marosvásárhely.

Minden árleszállítási akcióban részt vesz, éppen ezért

kitünő és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon

a MINERVÁHOZ

Cluj—Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F.-utca) 1.

Rendeljenek

„Szentháromság“ kaszát

és

„Szentháromság“ követ.

Az idén is teljes jótálással adunk minden darabot.
Az idén is minden tíz darabra egyet jutalomképpen adunk.
Az idén is a meg nem felelő kaszát kicseréljük.
Az idén is a postaköltséget mi fizetjük.
Balkezes kaszák is kaphatók.

Csak éppen az árakat szállítottuk le.

„Szentháromság“ kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95 centisek
85	90	95	100	105	110	115 Lei.

Tíz darab „Szentháromság“ kő ára százötven Lei.

Három darab kaszánál kisebb rendelésnél a postaköltséget felszámítjuk.
Megrendelhető utánvétellel magánál a Kaszatelepnél, vagy a faluból levő megbízottunknál.

„Szentháromság“ Kaszatelep
Orașul-Nou—Avasujváros, Județul Satu-Mare

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség.